

KLUBOVÉ ZVESTI

**KF 54 - 17 Poprad
3/2011**

• Trpezlivosť je kľúč k radosti • arabské príslovie

Milí priatelia,

tohto roku sa k vám prihovárame prostredníctvom našich Klubových zvestí už po tretíkrát. Štatisticky bude tento rok historicky najúspešnejším z pohľadu počtu vydaných Klubových zvestí. Dôvod tretieho tohtoročného čísla však nie je štatistika. Myslíme si, že si máme stále čo povedať a o čom informovať. Toto číslo sa vám dostáva do rúk v čase konania tradičnej výročnej členskej schôdze, počas ktorej je pripravená prednáška Františka Sopku po názvom „ Ako zostaviť súťažný filatelistický exponát “.

Záver roka je už tradične časom bilancovania i plánov do nasledujúceho obdobia. Myslím si, že máme za sebou úspešný rok, kedy sme si zvolili nielen nové vedenie klubu, ale medzi sebou sme privítali aj nových členov. Podarilo sa nám vydať nielen tri čísla Klubových zvestí, ale zriadili sme aj vlastnú internetovú stránku klubu. Tohto roku sme sa rozhodli, že v roku 2012 zorganizujeme súťažnú filatelistickú výstavu Popradfila. Viacerí máme skúsenosti z organizovania výstav v roku 2006. Na budúci rok je to pre nás najväčšia výzva. Potrebná bude každá ruka, rada a pomoc. V samostatnom článku sa venujem aj prípravám na výstavu.

Milí priatelia, verím, že čítanie najnovších Klubových zvestí bude pre vás zaujímavé a inšpirujúce. Medzi nami je dostatok skúsených filatelistov, ktorí majú čo povedať nám všetkým. Verím, že už pri vydávaní ďalšieho čísla budeme môcť s potešením konštatovať, že rady prispievateľov sa rozšírili.

Rastislav Ovšonka

Obsah

Rastislav Ovšonka: Z dejín pôšt v Poprade a okolí	3
Zaujímavosti	5
Emisný plán slovenských známok na rok 2012.....	9
Emisný plán českých poštových známok na rok 2012	10
POPRADFILA 2012	11

Rastislav Ovšonka: **Z dejín pôšt v Poprade a okolí**

Až do konca 18. storočia prechádzala cez Spiš jediná pravidelná poštová linka Bratislava – Prešov so stanicami v Lučivnej, Hôrke (Švábovciach), Levoči, Korytnom (Bijacovciach). Na Spiši bola od roku 1769 aj pošta v Smolníku, ktorý bol súčasťou poštovej linky Halič – Košice. Hneď na začiatku 19. storočia vzniklo na Spiši niekoľko nových poštových staníc. V Kežmarku (1800), Spišskej Novej Vsi (1803) a 1. júna 1809 aj v Poprade. Ďalšia pošta na Spiši pribudla až v roku 1844 v Starej Ľubovni. V roku 1852 vznikli pošty v Gelnici, Spišskom Podhradí a Spišských Vlachoch. O tri roky neskôr pribudla pošta v Spišskej Starej Vsi. Všetky štyri pošty mali rovnaký deň otvorenia 1. júla. V roku 1860 otvorili poštu v Spišskej Belej a v roku 1862 v Podolínci. Do roku 1867, kedy došlo k rakúsko-uhorskému vyrovnaniu a vzniku samostatnej uhorskej poštovej správy, tak fungovalo na Spiši len 15 pôšt.

V prvej polovici 19. storočia vznikali nové pošty v mestách a mestečkách, ktoré tvorili určité centrum v regióne a boli hospodársky najrozvinutejšími. Možno výnimku tvorí práve Poprad, ktorý sa stáročia vyvíjal „v tieni“ Spišskej Soboty. Popradu zrejme hralo do karát to, že na rozdiel od Spišskej Soboty, ležal na trase hlavnej poštovej linky Bratislava – Prešov. Cez Poprad viedla nielen hlavná trasa linky Bratislava – Prešov, ale aj cesta spájajúca horný Spiš s Gemerom, cez Dobšínú do Rožňavy. Zaujímavosťou je, že Veľká, Spišská Sobota i Matejovce ležali na ľavej strane rieky Poprad. Samotné mestečko Poprad bolo na pravej strane rieky, kadiaľ prechádzala aj spomínaná cesta, čo bola opäť výhoda pre Poprad. Všetky pošty, ktoré vznikli na Spiši v prvej polovici 19. storočia využívali pravidelnú poštovú linku Bratislava – Prešov, prostredníctvom ktorej sa korešpondencia dostávala ďalej k adresátovi.

Rozvoj hospodárstva v 19. storočí si však vyžiadal ďalší rozvoj poštových služieb. Popri už existujúcich poštách na severojužnej trase spájajúcej horný Spiš s Gemerom v Starej Ľubovni, Podolínci, Spišskej Belej, Kežmarku, Poprade, Dobšinej a Rožňave, vznikli v roku 1868 pošty vo Vemári, Hranovnici, Veľkej Lomnici a Hniezdnom. Tieto pošty buď len doplnili sieť pôšt na už

existujúcej linke alebo ich príčinou bolo práve vytvorenie novej poštovej linky. Pre potvrdenie tejto domnienky bude potrebný ďalší výskum.

Trvalo vyše 60 rokov, od vzniku pošty v Poprade, kým v mestečkách súčasného Popradu vznikli ďalšie pošty. Impulzom pre ich zriadenie bola výstavba Košicko-bohumínskej železnice. Prvý vlak prišiel do Popradu od západu 8. decembra 1871. Dátum v rodnom liste majú pošty v Spišskej Sobote, neskôr Pošta 3, a vo Veľkej, Pošta 4, rovnaký. Je ním 27. február 1872.

Celá trasa Košicko-bohumínskej železnice bola odovzdaná do prevádzky spustením posledného úseku pri Spišskej Novej Vsi 12. marca 1872. Po tomto dátume vzniklo na Spiši pozdĺž trate niekoľko nových pôšt. O význame Starého Smokovca v tomto období svedčí skutočnosť, že už 24. augusta 1872 tu bola otvorená pošta. Dopravu do Tatier pritom stále zabezpečovali len povozy. Zubačka,

trolejbus a neskôr električka sa tu dostali až v roku 1896, 1904, resp. 1908. Hospodársky rozmach Matejoviec si vyžiadal zriadenie pošty aj v tomto mestečku. Poštu tu majú ľudia k dispozícii od 22. augusta 1882. Vianočný darček v podobe otvorenia novej pošty dostali Strážania 15. decembra 1885. Pošta tu však bola len do roku 1923, kedy doručovací obvod prevzala pošta Poprad 1. Koncom 19. storočia vznikla pri Poprade osada Kvetnica. Od 26. augusta 1885 tu fungovala poštovňa. Avšak dokedy, sa mi zatiaľ nepodarilo zistiť.

Ďalšie pošty v Poprade vznikli až v druhej polovici 20. storočia. Súviseli s rozvojom mesta a neustále narastajúcim počtom jeho obyvateľov. Získať informácie o presnom dátume otvorenia ďalších pôšt v Poprade sa mi v miestnych podmienkach zatiaľ nepodarilo. Nevyhnutná bude návšteva Poštového múzea v Banskej Bystrici. Na prelome 60-tych a 70-tych rokov vznikli pošty Poprad 5 (Ul. J. Curie)

a Poprad 6 (Podtatranská ul.).

Po postavení sídliska Juh otvorili v roku 1989 najskôr Poštu 8 (Dostojevského ul.)

a nakoniec v roku 2000 aj Poštu 9 (Novomeského ul.).

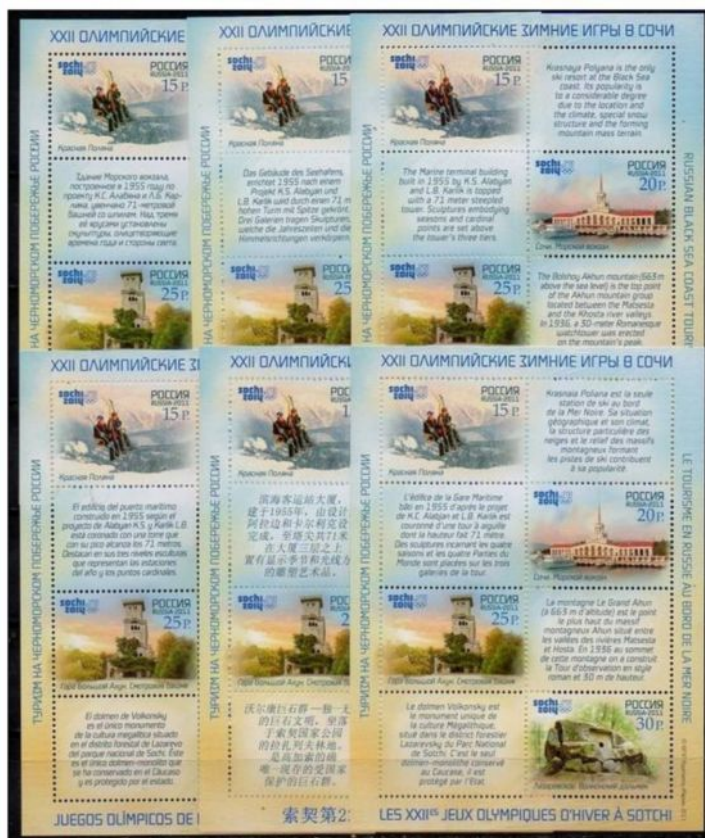

Pozorný čitateľ si určite všimol, že napriek existencii Pôšt 8 a 9 v Poprade, sa vôbec nespomína Pošta 7. Podľa Roba Janička, Pošta 7 mala byť pôvodne pošta v Matejovciach, po pričlenení tejto mestskej časti k Popradu v roku 1974. K jej premenovaniu však nikdy nedošlo a dodnes je názov pošty Matejovce.

Zaujímavosti: Nové známky ruskej pošty k XXII. ZOH 2014 v Soči.

15.3.2011 bol vydaný tento háčček s názvom: XXII. ZOH – Soči – hlavné mesto zimných olympijských hier

Týchto 6 tlačových listov bolo vydaných 6.9.2011 v emisii : XXII. ZOH - Pobrežie Čierneho mora – oblasť turizmu, v jazyku ruskom, nemeckom, anglickom, španielskom, portugalskom a v čínštine

K tejto emisii boli vydané tieto krásne 4 maxikarty

К XXII. ZOH boli vydané aj tieto tlačové listy a známky s vyobrazením behu na lyžiach, short-treckom a skokmi na lyžiach

Emisný plán slovenských poštových známok na rok 2012

Dátum vydania	Názov emisie	Nominálna hodnota	Rozmery v mm	Forma TL	Počet zn. na TL
27.1.	Kultúrne dedičstvo : Piaristický kostol v Prievidzi	0,80 €	22x26,5	TL	100
3.2.	Osobnosti: Jonáš Záborský	0,40 €	44,1x26,5	TL	50
27.2.	Osobnosti: Samo Chalúпка	0,50 €	44,1x26,5	TL	50
9.3.	Veľká noc 2012: Hans von Aachen - Nesenie kríža	0,40 €	26,5x33,9	TL	50
13.4.	Spoločné vydanie so Srbskom: Ján Koniarek	1,20 €	30,5x44,1	HA	2
4.5.	EUROPA 2012: Návšteva...	0,90 €	26,5x44,1	UTL	8
1.6.	Medzinárodný deň detí	0,40 €	26,5x33,9	TL	50
28.6.	Olympijské hry Londýn 2012	0,90 €	44,1x26,5	TL	50
28.6.	Paralympijské hry Londýn 2012	0,90 €	44,1x26,5	TL	50
17.7.	Krásy našej vlasti: Skalka pri Trenčíne	0,40 €	44,1x26,5	TL	50
14.9.	Krásy našej vlasti: Bazilika Sedembolestnej Panny Márie v Šaštíne	0,40 €	44,1x26,5	TL	50
3.10.	Osobosti: Antonín Bernolák	1,10 €	30,75x44,4	HA	1
12.10.	Ochrana prírody: Národný park Nízke Tatry-Lomikameň pozmenený	0,70 €	26,5x44,1	HA	1
12.10.	Ochrana prírody: Národný park Nízke Tatry-Skalienka ležatá	0,70 €	26,5x44,1	HA	1
8.11.	Historické výročia: Ľubovniansky hrad	0,40 €	44,1x26,5	UTL	8
16.11.	Vianoce 2012: Narodenie Krista	0,40 €	26,5x33,9	TL	50
23.11.	Umenie: Carpoforo Tençala-Salla Terena na hrade Červený Kameň	1,20 €	44,4x54,4	UTL	4
23.11.	Umenie: Viera Žilinčanová	1,20 €	44,4x54,4	UTL	4
3.12.	Deň poštovej známky: Pavol Socháň	0,50 €	44,1x26,5+ k 22x26,5	TL	30

Emisný plán českých poštových známok na rok 2012

Dátum vydania	Názov emisie	Nominálna hodnota	Rozmery v mm	Počet zn. na TL
20.1.	Česká známková tvorba: Josef Liesler	10 Kč	23x40	30
15.2.	Osobnosti: Jirí Trnka	10 Kč	40x23	50
15.2.	150. výročí založení Sokola	14 Kč	23x40	50
7.3.	Krásy naší vlasti: Kuks	14 Kč	40x26	8
7.3.	Krásy naší vlasti: Sochy M. B. Brauna na Kuksu	18 Kč	40x26	8
7.3.	150. výročí založení Jednoty českých matematiků a fyziků	10 Kč	40x23	50
4.4.	Osobnosti: J.G. Mendel	20 Kč	40x23	50
18.4.	500 let hebrejského tisku v Praze	25 Kč	33x33	35
2.5.	100. výročí založení českého skautingu	21 Kč	33x33	35
2.5.	Evropa-společné téma: pozvání do vydavatelské země	20 Kč	40x23	8
16.5.	Technické památky: Bažuv kanál	10 Kč	40x23	40+2k
16.5.	Pražský hrad	30 Kč	40x50	4
6.6.	70. výročí vyhlazení Lidic	20 Kč	40x23 (30x23)	50
6.6.	70. výročí vyhlazení Ležáků	10 Kč	40x23 (30x23)	50
20.6.	100. výročí korunovace sochy P. Marie ve sv. Hostýně	26 Kč	23x40	8
20.6.	Letní olympijské a paralympijské hry Londýn 2012	20 Kč	64x23	UTL 3+2 k
5.9.	Pěstitelství nejvzácnější orchidej světa	10 Kč	40x50	A 4
		14 Kč	40x23	
		18 Kč	40x23	
		20 Kč	40x50	
5.9.	Cestovatel A.V. Frič	10 Kč	23x40	50
19.9.	800 let vyhlášení Zlaté buly	49 Kč	50x40	A 1
3.10.	Světový den pošty: Poštovní muzeum Vyšší Brod	21 Kč	40x23	50
3.10.	Legends Masarykového okruhu v Brně: F. Štastný	18 Kč	40x23	50
3.10.	Legends Masarykového okruhu v Brně: L. Chiron	25 Kč	40x23	50

pokračovanie ...

Dátum vydania	Názov emisie	Nominálna hodnota	Rozmery v mm	Počet zn. na TL
7.11.	Umělecká díla na známkach: Kamil Lhoták	26 Kč	40x50	8
7.11.	Umělecká díla na známkach: Václav Radimský	30 Kč	40x50	8
7.11.	Umělecká díla na známkach: Ján Kupecký	32 Kč	40x50	8

POPRADFILA 2012

Po viacerých debatách a všeobecnej zhode v klube sa v októbri prvýkrát stretol prípravný výbor výstavy, aby predebatoval organizačné zabezpečenie súťažnej filatelickej výstavy II. a III. stupňa Popradfily 2012. Jeden z prvých krokov, ešte pred zasadnutím prípravného výboru, bola návšteva riaditeľky Tatranskej galérie v Poprade Anny Ondrušekovej vedením nášho klubu. Výstava Popradfily 2012 sa po dohode uskutoční práve v Tatranskej galérii, ktorá má, po presťahovaní do zrekonštruovanej Elektrárne, najlepšie podmienky na zorganizovanie filatelickej výstavy v Poprade. Narokovaní s pani riaditeľkou sme si dohodli aj termín výstavy. Konať sa bude 12. až 20. októbra 2012.

Koncom novembra sme zaslali žiadosť a projekt výstavy Popradfily 2012 na kompetentné zväzové orgány, ako je Rada Zväzu slovenských filatelistov a Výstavná komisia ZSF. Organizačný výbor výstavy je navrhnutý v zložení:

predseda Rastislav Ovšonka, tajomník Ing. Jaroslav Lacko, hospodár Ing. Josef Rančák, filatelistický odbor Vladimír Lacko, výstavný odbor Štefan Bizub, technický odbor Ján Denk, propagačný odbor Ing. Alojz Galo, spoločenský odbor Ing. Ján Marton.

Členmi organizačného výboru sú Jaroslav Černý, Ing. Róbert Holl, Róbert Janiček, Ján Švikruha, Tibor Klug, Štefan Pitoňák, Ján Želonka, František Divok a Pavol Rusnačko. Revíziu komisiu v zložení Valent Kriš a Ľudovít Budaj povedie predseda PhDr. Jozefa Kušnírika.

Gestorom výstavy bude člen Rady ZSF Ing. Zdeněk Baliga. Po schválení žiadosti a projektu výstavy Popradfily 2012 nás tak čaká veľa práce.

Rastislav Ovšonka

O podrobnostiach prípravy výstavy Popradfila 2012 bude organizačný výbor informovať nielen na pravidelných klubových schôdzach, ale aj prostredníctvom Klubových zvestí a najnovšie aj na internetovej stránke Klubu filatelistov 54-17 Poprad: www.kfpoprad.estranky.sk. Pripomienky a návrhy môžete tiež smerovať na e-mailovú poštu klubu: kfpoprad@gmail.com.

*Príspevky do Klubových zvestí vypracovali: Denk Ján
Ovšonka Rastislav*

*Klubové zvesti zostavil: Denk Ján
November 2011*

Neprešlo jazykovou ani obsahovou kontrolou. Pre internú potrebu KF 54-17 Poprad

Elektronická verzia Klubových zvestí sa nachádza na našej internetovej stránke www.kfpoprad.estranky.sk.